

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк С. І.
(ПІБ)
30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри
(ПІБ)

к.ю.н., доц. Яворська В. Г.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Право соціального та пенсійного забезпечення

спеціальності:

081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього ступеня:

перший (бакалаврський)
(назва освітнього ступеня)

освітньої програми:

Право
(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-
(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Русаль Людмила Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права

Викладач:

Русаль Людмила Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол від 30.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»
(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.
Керівник (гарант) освітньої програми В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус перевірено

30.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи Є. І. Парфенюк
(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Право соціального та пенсійного забезпечення
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити / 120 год. Лекції : 28 Семінарські заняття: 28 Самостійна робота студентів: 64
Терміни вивчення дисципліни	VIII семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-prava-bakalavrskyy-pershyy-riven/vybirkovyi-navchalni-dystsypliny/pravo-sotsialnoho-ta-pensiynoho-zabezpechennya/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Русаль Людмила Михайлівна
	кандидат юридичних наук
	доцент
	Доцент кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Трудове право, Трудові спори, Житлове право, Право соціального та пенсійного забезпечення
Напрями наукових досліджень	Право на неоплачувану відпустку в умовах карантинних обмежень, недоліки правового регулювання ріелторської діяльності, особливості надання соціально-правової допомоги внутрішньо переміщеним особам в Україні в умовах воєнного стану, особливості забезпечення права на працю внутрішньо переміщених осіб (ВПО) під час війни в Україні
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3366-9953 Google scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=UaFtZUQAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	luda.rusal@gmail.com
Контактний тел.	+38(067)8570139
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kyun-dotsent-rusal-lyudmyla-mykhaylivna/

Анотація курсу. Навчальний курс «Право соціального та пенсійного забезпечення», як навчальна дисципліна, передбачає формування знань про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, законів та підзаконних нормативно-правових актів у сфері соціального та пенсійного забезпечення, практика їх застосування, наукові та навчальні теоретичні розробки у даній сфері.

Предмет вивчення дисципліни – це суспільні відносини, що виникають у процесі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Мета курсу: набуття у студентів першого (бакалаврського) освітнього ступеня компетентностей, пов'язаних засвоєнням студентами основ навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із системою соціального та пенсійного забезпечення громадян України, правовими засадами реалізації права на соціальний захист, законодавством, яке передбачає правове регулювання соціально-забезпечувальних та інших відносин, які зумовлюють їх існування.

Завдання навчальної дисципліни: навчити студентів розуміти основні положення правової доктрини з питань соціального та пенсійного забезпечення; уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій, здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності, навички самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

Пререквізити навчальної дисципліни. «Конституційне право України», «Трудове право».

Постреквізити навчальної дисципліни. «Інформаційне право», «Міжнародний захист прав людини».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Інтегральна компетентність:	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
Загальні:	
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
Спеціальні (фахові/предметні) компетентності	
СК8. Здатність застосовувати правові принципи і доктрини.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту	Повністю. Співвідноситься з метою курсу

прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	
---	--

Результати навчання:

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Зміст навчальної дисципліни.

№	Теми	Лекції	Семінарські
Змістовий модуль 1. Загальні положення права соціального та пенсійного забезпечення			
1	Поняття, предмет, принципи, метод і система права соціального та пенсійного забезпечення	4	2
2.	Правовідносини із соціального забезпечення	4	4
Змістовий модуль 2. Окремі види соціального та пенсійного забезпечення			
3.	Пенсійне забезпечення в Україні	4	4
4.	Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням	4	6
5.	Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття	4	4
6.	Державні соціальні допомоги	4	4
7.	Соціальні послуги	4	4
Всього 120		28	28
Форма контролю: екзамен			

Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції, семінарські заняття, консультації*.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусія.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опануванням, групові проекти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всевітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всевітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Іспит проводиться в усній формі в кінці 6-го семестру: до завдання входять 2 теоретичних питання, задача.

Екзамен оцінюється у 100 балів, на який виноситься весь обсяг навчальної дисципліни та розподіляються між кількістю питань.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА по дисципліні = це середнє арифметичне між результатами поточних досягнень (РПД) за 8-й семестр та результатами підсумкового контролю (екзамену) (РПК).

Обраховується по формулі:

$(РПД \ 8 \text{ семестр} + РПК) : 2 = \text{загальна оцінка.}$

Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	10	10
Відвідування семінарських занять	1	3	3	11	11
Робота на семінарському занятті	10	3	30	11	110
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		67		161
Максимальна кількість балів:				228	
228:100=2,28. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:2,28= загальна кількість балів.					

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 10 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 5 балів.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає 10 тестових завдань, 2 теоретичних питання. Оцінюється 25 балів.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **5 балів** (0,5 балів за 1 правильну відповідь); теоретичні питання – 10 балів кожне.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (екзамен):

1. Поняття соціального забезпечення, соціального страхування й соціального захисту.
2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його види.
3. Функції соціального забезпечення: економічна, демографічна, реабілітаційна.
4. Забезпечення окремих категорій громадян за рахунок прямих асигнувань з державного бюджету.
5. Державна соціальна допомога як форма соціального забезпечення малозабезпечених громадян.
6. Поняття, особливості джерел права соціального забезпечення, форми їх вираження та класифікація.
7. Зміст принципів права соціального забезпечення України.
8. Поняття трудового стажу, його значення й зміст.
9. Загальний трудовий стаж, його значення у сфері соціального забезпечення. Спеціальний трудовий стаж, його зміст і підвиди.
10. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу.
11. Страховий трудовий стаж, його значення й зміст.
12. Обчислення трудового стажу за загальними правилами.
13. Випадки обчислення трудового стажу у пільговому порядку.
14. Порядок обчислення сезонної роботи та деякої іншої роботи, яка не може виконуватись протягом календарного року.
15. Міжнародні договори, угоди у сфері соціального забезпечення.
16. Поняття, система та визначення основних принципів права соціального забезпечення України.
17. Підтвердження трудового стажу.
18. Поняття пенсій та їх класифікація.
19. Пенсійне забезпечення в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
20. Недержавне пенсійне забезпечення.
21. Поняття пенсії за віком, її відмінність від інших виплат у системі соціального забезпечення.
22. Пенсія за віком на загальних підставах.
23. Пенсія за віком у зв'язку з особливими умовами праці.
24. Поняття пенсії з інвалідності.

25. Інвалідність, її групи, причини, час настання та їх юридичне значення.
26. Пенсія з інвалідності на загальних підставах.
27. Пенсія у зв'язку з утратою годувальника на загальних підставах.
28. Категорії громадян, які мають право на пенсію за вислугу років, й умови її призначення.
29. Розмір пенсії за вислугу років. Надбавки до пенсії.
30. Розмір пенсії у зв'язку з утратою годувальника. Надбавка до пенсій.
31. Поняття пенсій за вислугу років. Ознаки, що відрізняють її від пенсій за віком.
32. Поняття соціальної пенсії та підстави для її надання.
33. Механізм обчислення пенсій і заробітку, з якого вони обчислюються. Випадки встановлення пенсій у твердому розмірі.
34. Розміри соціальних пенсій. Підстави для диференціації розміру соціальної пенсії.
35. Методи обчислення пенсій.
36. Правила обчислення надбавок до пенсій та її підвищення.
37. Компенсаційні виплати і визначення загальної суми пенсій.
38. Перерахунок раніше призначеної пенсії.
39. Порядок і розмір підвищення пенсії. Адаптація пенсійних виплат.
40. Загальні правила виплати державної пенсії.
41. Органи що здійснюють пенсійне забезпечення.
42. Звертання за пенсією, документи, необхідні для її призначення.
43. Особливості пенсійного забезпечення за вислугу років державних службовців, суддів, працівників прокуратури і митних органів.
44. Класифікація допомог і методи визначення їх розмірів.
45. Категорії громадян, які мають право на допомогу у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.
46. Підстави для виплати допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.
47. Категорії громадян, які мають право на допомогу в разі безробіття.
48. Терміни виплати допомоги в разі безробіття, її розміри й порядок обчислення.
49. Допомога у зв'язку з вагітністю і пологами. Порядок обчислення заробітку, на основі якого визначається розмір допомоги у зв'язку з вагітністю й пологами.
50. Одноразова допомога в разі народження дитини, її розмір, порядок призначення й виплати.
51. Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.
52. Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням.
53. Допомоги малозабезпеченим сім'ям з дітьми. Інші види допомог сім'ям з дітьми.
54. Одноразова допомога в разі зараження вірусом імунодефіциту людини.
55. Одноразова допомога вимушеним переселенцям.
56. Одноразова допомога біженцям.
57. Одноразова та щорічна допомоги громадянам, які проходили військову службу, під час звільнення з військової служби.
58. Одноразова допомога для дітей-сиріт.
59. Допомога на прохання.
60. Поняття й види компенсаційних виплат.

Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Право соціального та пенсійного забезпечення» (для бакалаврів) передбачає:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час семінарських занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА);
- списування та плагіат.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, які проводяться у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП», олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів). Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення змістовного модуля проводиться модульна контрольна робота. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Право соціального та пенсійного забезпечення : методичні вказівки з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. Л. М. Русаль. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 9 с.

2. Право соціального та пенсійного забезпечення : методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. Л. М. Русаль. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 8 с.

Рекомендовані джерела інформації.

Нормативні акти:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Основи законодавства країни про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23. Ст. 121.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 лист. 1992 р. № 2801-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19.
4. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 5. Ст. 21.
5. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам : Закон України від 16.11.2000 р. № 2109-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. № 1. Ст. 2.
6. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01.06.2000 р. № 1768-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 35. Ст. 290.
7. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам : Закон України від 18.05.2004 р. № 1727-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 33-34. Ст. 04.
8. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 49-51. Ст. 376.
9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-ХІV (в ред. Закону № 77-VІІІ від 28.12.2014 р.). *Офіційний вісник України*. 2015. № 11. Ст. 75.
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 22. Ст. 171.
11. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи : Закон України від 8.07.2011 р. № 3668-VІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 12-13. Ст. 82.
12. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 26.06.1997 р. № 400. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 37. Ст. 237.
13. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 2-3. Ст. 11.
14. Про статус і соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28.02.1991 р. № 796-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 16. Ст. 200.
15. Про соціальні послуги : Закон України від 19.06.2003 р. № 966-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
16. Перелік професійних захворювань : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2000 р. № 1662. *Офіційний вісник України*. 2000. № 45. Ст. 1940.
17. Про затвердження Порядку визначення показників середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу в цілому по Україні, з якої сплачено страхові внески та яка відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» враховується для обчислення

пенсії : Постанова правління Пенсійного фонду України від 1.02.2008 р. № 4-4. *Офіційний вісник України*. 2008. № 16. Ст. 426.

18. Про затвердження Порядку підтвердження періодів роботи, що зараховуються до трудового стажу для призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років : Постанова правління Пенсійного фонду України від 10.11.2006 р. № 18-1. *Офіційний вісник України*. 2006. № 48. Ст. 3212.

Основна:

19. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
20. Право соціального захисту : навч.-метод. посіб. / М. І. Боднарчук, О. Я. Орловський, А. В. Бурка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184 с.
21. Право соціального забезпечення : навч. посіб. / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов та ін. ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.16223>
22. Соціальне забезпечення в Україні : навч. посіб. / кол. авторів ; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.
23. Трудове право України : підручник / за ред. проф. О. М. Ярошенко. Харків : Вид-во, 2022. 376 с.

Додаткова:

24. Віжунов О. В. Правове регулювання соціального забезпечення осіб з інвалідністю в Україні та країнах Європейського Союзу : автореф. ... канд. юрид. наук, спец.: 12.00.05 Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 20 с.
25. Малюга Л. Ю. Адаптація соціального законодавства України до законодавства Європейського Союзу : автореф. ... д-ра юрид. наук, спец.: 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення. Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 40 с.
26. Мельник В. П. Соціальний захист осіб з інвалідністю: теоретико-правові проблеми : автореф. ... д-ра юрид. наук, спец. : 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 35 с.
27. Мельник О. Я. Міжнародні договори у системі джерел права соціального забезпечення України : автореф. ... канд. юрид. наук, спец. : 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення К. : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 20 с.
28. Русаль Л. (2023) Особливості надання соціально-правової допомоги внутрішньо переміщеним особам в Україні в умовах воєнного стану. *Наукові праці міжрегіональної академії управління персоналом. Юридичні науки*, 5 (68), 47-51.
29. Русаль Л. М., Бурак Я. А. Характеристика поняття організаційно-правових форм соціального діалогу. *Актуальні питання юридичної науки – 2021* : зб. доп. та ст. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 25-й річниці Конституції України (м. Львів, 03 черв. 2021 р.). Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2021. С. 119-120.
30. Русаль Л. М., Бурак Я. А. Характеристика поняття організаційно-правових форм соціального діалогу. *Актуальні питання юридичної науки – 2021* : зб. доп. та ст. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 25-й річниці Конституції України (м. Львів, 03 черв. 2021 р.). Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2021. С. 119-120.
31. Русаль Л. М. Особливості забезпечення права на працю внутрішньо переміщених осіб (ВПО) під час війни в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. Вип. 1. С. 83-86.

32. Чанишева Г. І. Трудове право України : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти 2-го курсу факульт. цивільної та госп. юстиції, спец. 081-Право / НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 282 с.
33. Щербина В. І., Соцький А. М. Трудове право України : підручник. Чернівці : Технодрук, 2021. 552 с.

Інтернет сайти:

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index//>

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України : Законопроекти : Пошук за реквізитами. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.

Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні документи. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/>.

Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України : Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за реквізитами. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Право соціального та пенсійного забезпечення»

Разом: 120 год., з них 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 64 год.

Кількість балів	228						
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II				
Назва модуля	Загальні положення права соціального та пенсійного забезпечення (67)		Окремі види соціального та пенсійного забезпечення (161)				
Лекції	1 (2 бали)	2 (2 бали)	3 (2 бали)	4 (2 бали)	5 (2 бали)	6 (2 бали)	7 (2 бали)
Теми лекцій	Поняття, предмет, принципи, метод і система права соціального та пенсійного забезпечення	Правовідносини із соціального забезпечення	Пенсійне забезпечення в Україні	Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням	Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття	Державні соціальні допомоги	Соціальні послуги
Семінарські заняття	1 (10+1 балів)	2 (20+2 бали)	3 (20+2 бали)	4 (30+3 бали)	5 (20+2 бали)	6 (20+2 бали)	7 (20+2 бали)
Теми семінарських занять	Поняття, предмет, принципи, метод і система права соціального та пенсійного забезпечення	Правовідносини із соціального забезпечення	Пенсійне забезпечення в Україні	Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням	Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття	Державні соціальні допомоги	Соціальні послуги
Самостійна робота	1 (5 балів)		1 (5 балів)				
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)		модульна контрольна робота №2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,28						